

हिमसंस्कृतवार्ताः

दैनिक ई-संस्कृतवार्तापत्रम्

himsanskritvartah
e-Sanskritnewspaper

नवा प्रेरणा नवोत्साहः

हिमाचलप्रदेशस्य संस्कृतशिक्षकाणां नूतनः प्रकल्पः

■ पृष्ठ-3 ■ वर्ष-3 ■ अङ्क-200

1

12.05.2024 रविवारः वि.सं. २०८० बैशाखशुक्लपञ्चमी बैशाखः 29 प्रविष्टांशः

Website- www.himsanskritam.com Email-himsanskrit@gmail.com

भारतीयवायुसेना द्वयोः
अमेरिकनमहिलयोः कृते
देवदूतः अभवत्,
हिमाचलतः विमानयानेन
तयोः प्राणे रक्षिते

हिमसंस्कृतवार्ता- शिमला।

भारतीयवायुसेना शनिवासरे
हिमाचलप्रदेशात् द्वौ अमेरिकननागरिकौ
पदयात्रायां मेरुदण्डे चोटं प्राप्य विमानेन
वाहितवान्। भारतीयवायुसेना अवदत्
यत् क्षतिग्रस्तानां निष्कासनार्थं चीता-
उदग्रविमानस्य प्रक्षेपणं कृतम्।
अपि च हिमाचलप्रदेशस्य तृतीयग्रामस्य
संअटपूर्णक्षेत्रात् महिला-पदयात्रिणे
सफलतया विमानयानेन वाहिते।
तदनन्तरं चिकित्सायै चण्डीगढं नीते।

भारतीयसेना अपि द्वयोः
नागरिकयोः प्राणे अरक्षत्

अपि च १७ एप्रिल दिनाङ्के वीरतायाः
अद्भुतप्रदर्शने भारतीयवायुसेना
कारगिलतः श्रीनगरं प्रति
नागरिकरोगिद्वयं विमानेन वाहितवती
येषां तत्कालं साहाय्यस्य आवश्यकता
आसीत् भारतीयवायुसेनायाः एएन-३२
विमानेन स्थानीयनागरिकप्रशासनद्वारा
भारतीयवायुसेनायाः सहायतां याचितौ
नागरिकद्वयेन निष्कासनकार्यक्रमः
कृतः। भारतीयवायुसेनायाः एएन-३२
परिवहनविमानेन अद्य कारगिलतः
श्रीनगरं प्रति नागरिकरोगिद्वयं
विमानयानेन वाहितम् इति
भारतीयवायुसेना एक्सपटले प्रकाशिते
उल्लेखे अवदत्। एतेषां रोगिणां तत्कालं
चिकित्सायाः आवश्यकता आसीत्, ते
स्थानीयनागरिकप्रशासनद्वारा
वायुसेनायाः सहायतां प्राप्तवन्तः।

भारतीयसेनायाः सैनिकस्य
अपि साहाय्यं कृतम्

पूर्वं अपि भारतीयवायुसेना वीरकार्यक्रमं
कृतवती यस्मिन् भारतीयसेनायाः एकः
सैनिकः सफलेन समये च
विमानवाहनकार्यक्रमेण उद्धारितः
आसीत्। अवधेयं वर्तते यत् अयं
भारतीयसेनासैनिकः लद्दाखस्य अग्रे-
एकक-स्थाने यन्त्राणि चालयन् हस्तं
छिनत्ति स्म।

राष्ट्रीयराजधान्यां चिकित्साकर्मचारिणां
दलेन सफलशल्यक्रियायाः अनन्तरं
सैनिकः स्वहस्तं रक्षितुं समर्थः अभवत्,
अधुना सः स्वस्थतायाः मार्गं अस्ति।

निर्वाचनयात्रा २०२४ अनुरागठाकुरः पञ्चमवारं
५ लक्षमतैः विजयं प्राप्स्यति - जयरामठाकुरः

हिमसंस्कृतवार्ता - हमीरपुरम्।

हमीरपुरे भाजपाप्रत्याशिनः अनुरागठाकुरस्य
समर्थने आयोजितायां आशीर्वादयात्रायां एवं
जनसभायां नेताप्रतिपक्षः जयरामठाकुरः भागं
स्वीकृतवान्। जनसभां सम्बोधयन् सः अवदत्
यत् अस्यां जनसभायां समागतानां जनानां संख्यां
दृष्ट्वा एव परिणामस्य अनुमानं सुलभतया कर्तुं
शक्यते। अस्मिन् समये अनुरागठाकुरः
इतिहासस्य पुनरावृत्तिं कृत्वा ५ लक्षाधिकमतैः
विजयं प्राप्य दिल्लीं गमिष्यति, प्रधानमन्त्री
नरेन्द्रमोदिनः सर्वकारं च सुदृढं करिष्यति।
सः अवदत् यत् विगतदशवर्षेषु भारतं यथा
सर्वतो प्रगतिम् अकरोत्, ऐतिहासिकविकासकार्यं
च कृतं तत् दृष्ट्वा देशवासिनः चिन्तयन्ति यत्
नरेन्द्रमोदी इव अस्माभिः पूर्वं किमर्थं नेतृत्वं न
प्राप्तम्। अद्य न केवलं भारतस्य जनाः अपितु
विदेशस्य जनाः अपि इच्छन्ति यत् नरेन्द्रमोदी
पुनः भारतस्य प्रधानमन्त्री भवेत्। अद्यापि
परिणामाः न प्राप्ताः, तथापि अनेकेषां देशानाम्
राष्ट्रप्रमुखाः नरेन्द्रमोदीं स्वदेशं गन्तुं
आमन्त्रितवन्तः। अस्मिन्नवसरे भाजपादलस्य
राष्ट्रीय-उपाध्यक्ष सौदान सिंहः, पूर्वमुख्यमंत्री
प्रोफेसर प्रेमकुमारधूमलः, हिमाचलस्य भाजपा-
अध्यक्षः डॉ. राजीवबिन्दल, ऊनायाः विधायकः
सतपालसिंहसत्ती, राजिन्द्रः राणा,
इन्द्रदत्तलखनपालः आदयः नेतारः,
पदाधिकारिणः, कार्यकर्तारः चोपस्थिताः
आसन्। अनुराग ठाकुरं चतुर्वारं विजयीकृत्वा
हमीरपुरस्य जनाः विजयं प्राप्तवन्तः इति
विपक्षनेता अवदत्। गतवारं विजयान्तरं ४
लक्षाधिकं आसीत्, परन्तु पञ्चमवारं
अनुरागठाकुरस्य विजयान्तरं ५ लक्षाधिकं

भवितुमर्हति। विपक्षनेता उक्तवान् यत् भारतस्य
विकासयात्रायां गतदशवर्षाणि सुवर्णानि आसन्।
अस्मिन् काले देशस्य विकासस्य गतिः एतादृशी
गतिं प्राप्नोत् यत् देशस्य द्विगुणं प्रगतिः अभवत्
। सांख्यिकी अस्य तथ्यस्य साक्षी भवति यत्
विमानस्थानकानि, चिकित्सामहाविद्यालयाः,
भारतीय- सूचनाप्रौद्योगिकी-संस्थानानि,
भारतीयप्रबन्धनसंस्थानानि (IIT-IIM) तथा
अखिलभारतीय-आयुर्विज्ञानसंस्थानानि
(AIIMS) वा उपाधि-महाविद्यालयाः
विश्वविद्यालयाः च वा, सर्वेषां संख्यायां
ऐतिहासिकवृद्धिः अभवत्। देशे सर्वत्र
परिवहनसुविधाक्षेत्रे अपि ऐतिहासिकप्रगतिः
अभवत्। एतस्य विकासस्य गतिं अधिकं
त्वरयितुं, २०४७ तमवर्षपर्यन्तं भारतं विकसितं
कर्तुं च नरेन्द्रमोदीं ४०० तः अधिकानि
आसनानि कृत्वा प्रधानमन्त्री करणीयः अस्ति।
यस्मिन् हिमाचलः अपि चत्वारि आसनानि
योगदानं दातुं गच्छति।

जयरामठाकुरः अवदत् यत् नरेन्द्रमोदी इत्यस्य
प्रयत्नेन अद्य हिमाचलप्रदेशः चतुष्पंक्तिराजमार्ग-
कन्दरा-राज्यरूपेण स्वस्य चिह्नं स्थापयति। येषु
स्थानेषु गन्तुं पूर्णदिनं गन्तव्यम् आसीत्, अद्य
तानि कतिपयेषु होरासु आच्छादितानि सन्ति।
तृतीये कार्यकाले नरेन्द्रमोदीसर्वकारेण
हिमाचलस्य कृते एकलक्षकोटिरूप्यकाणां
मार्गसंरचनानां प्रतिज्ञा दत्ता। यत् सर्वथा सम्पन्नं
भविष्यति। हिमाचलसहितस्य सम्पूर्णस्य देशस्य
विकासस्य गतिं कर्तुं महत्त्वपूर्णं यत् भवन्तः
अनुरागठाकुरं अधिकतमं मतैः मतदानं कृत्वा
विजयी कुर्वन्तु।

'यदि मोदी विजयी भवति, तर्हि अमितशाहः
प्रधानमन्त्री भविष्यति', आगामिमासद्वये योगीं
निष्कासयिष्यति भाजपादलम्- अरविन्द-केजरीवालः

दिल्ली-मद्यनीति-सम्बद्धे धनशोधन-प्रकरणे मई-
मासस्य दशम- दिनाङ्के सर्वोच्चन्यायालयात् अन्तरिम-
जमानतं प्राप्त्वा अरविन्द- केजरीवालः अद्य कनाट-
प्लेस इत्यस्मिन् हनुमानमन्दिरं प्राप्तवान्। एतस्मिन् समये
सः प्रार्थनां कृत्वा हनुमतः समक्षं शिरः प्रणमति। इतः
प्रस्थाय सः समीपस्थं शनिमन्दिरं नवग्रहमन्दिरं च
प्राप्तवान्। तदनन्तरं केजरीवालः आम-आदमी-पक्षस्य
मुख्यालयं प्राप्तवान्। केजरीवालस्य स्वागताय दलस्य
मुख्यालये भव्यतया सज्जता कृता आसीत्।

अक्षय तृतीया

महत्त्वं, काश्चन महत्त्वपूर्णाः सूचनाः

ब्रह्मणः पुत्रस्य अक्षयकुमारस्य अवतारः,
मातुः अन्नपूर्णायाः जन्मदिवसः,
चिरञ्जीविनः महर्षेः
परशुरामस्य जन्मोत्सवः, कुबेर इत्यनेन
निधिः प्राप्ता आसीत् तद्दिनमस्ति
अक्षयतृतीया। माता गंगा पृथिव्यां
अवतरितवती आसीत्। सूर्येण पाण्डवेभ्यः
अक्षयपात्रं दत्तम्। महाभारतस्य युद्धं
समाप्तम् आसीत्। वेदव्यासेन गणेशस्य
माध्यमेन महाभारतमहाकाव्यस्य रचनायाः
प्रारम्भं कृतम्। प्रथमतीर्थकरेण आदिनाथ-
ऋषभदेवेन इक्षु रसपानं
कृत्वा १३ मासानां कठिनव्रतस्य समा-
प्तिः कृता। प्रख्यातस्य
श्रीबद्रीनारायणधामस्य द्वारम् उद्घाटितम्।
बृन्दावनस्य बाँके बिहारी मन्दिरे
श्रीकृष्णस्य चरणौ दृष्टौ। भगवान्
जगन्नाथस्य रथनिर्माणं प्रारब्धम्। आदि-
शंकराचार्येण कनकधरास्तोत्रं रचितम्।
अक्षय इत्यर्थः यत् कदापि न क्षीयते।
भवतः सुखम् अक्षयम् भवतु, तव धनम्
अक्षयं तिष्ठतु, प्रेम अक्षय्यं तिष्ठतु, भवतः
स्वास्थ्यम् अक्षय्यं भवतु, अस्माकं
सम्बन्धः शाश्वतः तिष्ठतु।

सुभाषितम्

शरदि न वर्षति गर्जति
वर्षति वर्षासु निःस्वनो मेघः।
नीचो वदति न कुरुते
न वदति सुजनः करोत्येव।।

भावार्थः- शरद ऋतु के बादल केवल
गरजते हैं, बरसते नहीं। वर्षा ऋतु के
बादल बरसते हैं, गरजते नहीं। उसी
प्रकार निकृष्ट व्यक्ति केवल बोलते हैं,
कुछ करते नहीं। परन्तु सज्जन व्यक्ति
करते हैं, बोलते नहीं।

प्रतीकसाठ्ये मुम्बई

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे
व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते
सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः

हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

Himachal News: मुल्थाने जलेन सह बृहत् शिलाः वृक्षाः च आगताः, जनाः स्वप्राणान् रक्षितुं धावितवन्तः

हिमसंस्कृतवार्ता- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः। शुक्रवासरे रात्रौ पुनः हिमाचलप्रदेशस्य काङ्गरा-जनपदस्य मुल्थाने स्थितस्य २५ मेगावाट-क्षमतायाः लम्बाडग- जलविद्युत्-परियोजनायाः कन्दरातः जलस्य स्रावस्य कारणेन मुल्थान-विपण्यां विनाशः अभवत् जलेन सह बृहत् शिलाः, मलिनावशेषाः च गृहेषु, आपणेषु च प्रविष्टाः। तत् दृश्यं दृष्ट्वा जनाः त्रस्ताः अभवन्। विपण्यः परितः मलिनराशिः सञ्चिता आसीत्। वाहनानि अपि मलिनावशेषेण आहताः सन्ति। अपरपक्षे पुलिसपोस्ट मुल्थान इत्यनेन सह दूरसञ्चारविनिमयस्थाने मलिनतायाः कारणेन बहूनि यन्त्राणि क्षतिग्रस्तानि अभवन्।

अन्यथा ते अपि भग्रावशेषे आहता स्युः।

४४ प्रभावितजनेभ्यः २.०४ लक्षरूप्यकाणां तत्काल-आश्रयराशिः दत्ता

एसडीएम बैजनाथ देवीचन्दः इत्यनेन उक्तं यत् प्रशासनं स्थितिं ज्ञापयति। मलिनावशेषे आहतानाम् आहत्य ४८ प्रभावितानां जनानां मध्ये ४४ जनानां कृते तत्कालं आश्रयराशिः २.०४ लक्षरूप्यकाणां वितरणं कृतम् अस्ति।

७२ होरासु भविष्यति हानिमूल्यांकनं, भुक्तिः सप्तदिनेषु भविष्यति

मुल्थानबाजारे जलोप्लावनेन मलिनावशेषेण च प्रभावितपरिवारानाम् आक्रोशस्य अनन्तरं एसडीएम बैजनाथदेवीसिंहस्य अध्यक्षतायां प्रभावितजनानां कम्पनीप्रबन्धनस्य च सभा आयोजिता। अस्य समग्रस्य विषयस्य विषये चर्चा अभवत्। कम्पनीप्रबन्धनेन सहमतिः कृता यत् ७२ होराभिः अन्तः हानेः पूर्णतया मूल्याङ्कनं भविष्यति तथा च कम्पनी एकसप्ताहस्य अन्तः क्षतिपूर्तिं दास्यति। कम्पनीप्रबन्धनस्य वरिष्ठाधिकारिणः सभायां उपस्थिताः आसन्। इदानीं शनिवासरे अपराह्णे प्रशासनदलेन लम्बाडग परियोजनायाः क्षतिग्रस्तायाः कन्दरायाः स्थितिः च गृहीता।

जलप्लावनस्य ज्ञातमात्रेण सुरक्षितस्थानेषु प्राप्ताः

प्रभावितेषु रामचन्दः, डा. पंकजः, डोलारामः, ज्ञानचन्दः, नागनुः, नानकः, राजूः, डागुरामः, हेमरामः च अवदन् यत् पुनः महतः जलप्रलयस्य विषये ज्ञातमात्रेण ते तत्क्षणमेव सुरक्षितस्थानानि प्राप्तवन्तः। शनिवासरे प्रातःकाले यदा वयं विपणीं परितः च दृश्यं दृष्टवन्तः तदा वयं स्तब्धाः अभवाम। परितः केवलं मलिनमवशेषाः एव दृश्यन्ते स्म। अपरपक्षे मुल्थानपुलिस चौकीप्रभारी राजेन्द्रकुमारः अवदत् यत् रात्रौ पलायनं कृत्वा ११ पुलिसकर्मचारिणः प्राणान् रक्षितवन्तः।

HPCM : 'कदापि अनैष्टिकजनानाम् समर्थनं न कुर्वन्ति' देवभूमिजनाः

हिमसंस्कृतवार्ता- कुपवी (शिमला)। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुखुः अवदत् यत् देवभूमिहिमाचलस्य जनाः कदापि अनैष्टिकजनानाम् समर्थनं न कुर्वन्ति। हिमाचलं देवी-देवतानां भूमिः, अत्रत्याः जनाः प्रामाणिकाः सन्ति। वर्तमाननिर्वाचनेन निर्णयः भविष्यति यत् प्रामाणिकता विजयी भवेत्, अनैष्टिकतायाः हानिः भवेत् वा इति। भाजपायाः राजनैतिकविपण्यां षट् पूर्वकाङ्ग्रेसविधायकाः त्रयः स्वतन्त्रविधायकाः चात्मानं विक्रीतवन्तः, अतः जनसमूहः तान् पाठं पाठयिष्यति। एतद् निर्वाचनम् मुख्यमन्त्रिणः आसनं वा सर्वकारं वा उद्धारयितुं न, अपितु लोकतन्त्रस्य उद्धारस्य विषयः अस्ति। जूनमासस्य प्रथमे दिने जनमतदानेन लोकतन्त्रस्य बलं जनशक्तिः अस्ति वा धनशक्तिः इति निर्णयः भविष्यति। मुख्यमन्त्री चौपाल विधानसभाक्षेत्रस्य कुपवी इत्यत्र लोकसभाप्रत्याशी विनोदसुल्तानपुरी इत्यस्मै मतदानं कर्तुं आह्वानं कुर्वन् एतानि वचनानि उक्तवान्।

परन्तु अन्ते सत्यमेव जयते। अस्मिन् समये प्रश्नः कस्यापि दलस्य विषये नास्ति, अपितु जनानां भावनाभिः सह क्रीडितानां कृते पाठं पाठयितुं विषयः अस्ति। सर्वकाराः आगमिष्यन्ति गमिष्यन्ति च, अस्मिन् समये ये धनेन मतं क्रीणन्ति तेभ्यः पाठः पाठितव्यः।

सः अवदत् यत् विपक्षनेता जयरामठाकुरः सत्तालुब्धः अस्ति तथा च राज्यस्य कर्मचारिणां महिलानां च विरुद्धः अस्ति। यदा कर्मचारिणः ओपीएस-इत्येतत् याचन्ते स्म तदा तेषां कृते यष्टिप्रहारः कृतः, जलतोपाः च प्रहारिताः। कर्मचारिभ्यः निर्वाचनं कर्तुं कथितमासीत् तथा च यदा काङ्ग्रेससर्वकारेण पुरातनवृत्तिः दत्ता तदा ते सर्वकारस्य कर्मचारिणां च १००० कोटिरूप्यकाणां एनपीएस-योगदानं स्थगयितुं दिल्लीं प्राप्तवन्तः। केन्द्रसर्वकारेण ओपीएस-प्रदानार्थं हिमाचलसर्वकारस्य ऋणसीमा न्यूनीकृता, एनपीएस-योगदानस्य राशिमापि न ददाति। अधुना आचारसंहिताया कार्यान्वयनात् पूर्वं यदा सर्वकारेण १८ वर्षाणाम् उपरि पुत्रीभ्यः महिलाभ्यः च प्रतिमासं १५०० रूप्यकाणां वृत्तिं दातुं योजना कार्यान्विता तदा जयरामठाकुरः निर्वाचन-आयोगस्य समीपं गत्वा तत् स्थगितवान्।

सः अवदत् यत् एतत् साधारणं निर्वाचनं नास्ति। अस्मिन् निर्वाचने भविष्यस्य राजनीतेः स्थितिः, दिशा च निर्णीता भविष्यति। जूनमासस्य प्रथमदिनाङ्के धनशक्तिराजनीतिं कुर्वतां विरुद्धं हिमाचलतः सम्पूर्णदेशं प्रति सन्देशः गन्तव्यः। विमुद्गीकरणस्य उपरि जनशक्तिः प्रबलः भवेत्। यदि हिमाचलप्रदेशः लोकतन्त्रस्य उद्धाराय सम्पूर्णदेशाय दिशां दर्शयितुं शक्नोति तर्हि जूनमासस्य प्रथमदिनस्य समयः सर्वथा सम्यक् अस्ति। यदि देहल्यां उपविष्टः सर्वकारः जनमतद्वारा निर्वाचितान् विधायकान् मुद्रानोटस्य आधारेण क्रीणाति तर्हि मतस्य मूल्यं किम्? निर्वाचितविधायकानां क्रयणं जनभावनाभिः सह क्रीडति। एषः विकल्पः सत्यस्य असत्यस्य च मध्ये अस्ति। अनृतं सत्येन सह पुनः पुनः संघातं करोति,

विधानसभाध्यक्षस्य आह्वानेन निर्दलीयाः विधायकाः न आगताः, अधुना प्रकरणस्य अन्तिमविचारः भविष्यति

हिमसंस्कृतवार्ता- शिमला। हिमाचलप्रदेशस्य विधानसभासभापतिना कुलदीपसिंहपठानिया इत्यनेन आहृताः अपि स्वतन्त्राः त्रयः विधायकाः न आगताः। अस्मिन् विषये पलायनविरोधीविधानानुसारं तेषां विरुद्धं कार्यविधिं कर्तुं याचिका श्रोतुं न शक्यते स्म। अस्मिन् विषये पठानिया अवदत् यत् इदानीं एषः विषयः अन्तिमश्रवणाय, आदेशाय च गृहीतः भविष्यति। मईमासस्य अन्ते जूनमासस्य आरम्भे वा तस्य तिथिः निर्धारिता भविष्यति। राज्यविधानसभायाः परिसरे पत्रकारैः सह अनौपचारिकरूपेण वदन् पठानिया अवदत् यत् २२ मार्च दिनाङ्के त्रयः स्वतन्त्रविधायकाः त्यागपत्रं दत्तवन्तः। २३ मार्च दिनाङ्के भाजपायां सम्मिलितः। ततः पूर्वं मार्चमासस्य २२ दिनाङ्के विधायकाः तेन सह साक्षात्कारं कृतवन्तः ततः पूर्वं अपराह्णे २ वादने सचिवेन सह मिलितवन्तः। स्वेच्छया त्यागपत्रं दत्तवन्तः अपि अन्वेषणं कर्तुं तेषां विशेषाधिकारः अस्ति। राज्यसभासदस्यपदार्थं भाजपायाः पक्षे षट् काङ्ग्रेसविधायकाः त्रयः निर्दलीयाः च मतदानं कृतवन्तः। तस्य व्यवहारेण ज्ञातं यत् ते केनचित् प्रकारेण प्रलोभने, केनचित् प्रभावे च आसन्। अस्मिन् विषये अन्वेषणं न्याय्यम् इति सः अवदत्। अत्र कृतायां परीक्षायां ते अपि स्वीकृतवन्तः यत् तैः स्वस्य त्यागपत्रस्य स्वीकारात् पूर्वं भाजपा-सङ्घस्य सदस्यता प्राप्ता इति। तत्सह उच्चन्यायालये त्यागपत्रस्य विषये न्यायाधीशौ अपि स्वीकृतवन्तौ यत् तत् स्वीकर्तुं निरस्तीकर्तुं वा सभापतेः अधिकारः अस्ति। अधुना एषः विषयः तृतीयन्यायाधीशस्य समीपं प्रेषितः अस्ति। श्रवणकाले पक्षद्वयं न भवति। अतः अस्मिन् मासे अन्तिमे श्रवणं निर्णयं च अस्य मासस्य अन्ते जूनमासस्य प्रथमसप्ताहे वा भविष्यति।

अरुणाचलमाहात्म्यम् (उत्तरार्धः) -२ अरुणाचलस्य स्थानमाहात्म्यवर्णनम्।

मार्कण्डेयः उवाच- भगवन् मम वञ्चनं मास्तु यतः अहं भवतः एकनिष्ठः शिष्यः अस्मि। मम सदृशः भवतः अन्यः शिष्यः अस्ति किम्? भवतः मयि या कृपा वर्तते सा एव मम योग्यत्वस्य साक्ष्यं कथयति। पूर्वं भवता यानि शिवस्थानानि कथितानि तेषु प्रत्येकं क्षेत्रस्य फलं पृथक् पृथक् वर्तते। तथापि यत्र मनुष्यः सर्वाणि फलानि एकत्र एव प्राप्नुयात् तस्य स्थानस्य विषये एव अहं ज्ञातुकामः अस्मि।

हे गुरो, जानताम् अजानताम् अपि चराचराणां भूतानां यस्य केवलेन स्मरणेन मुक्तिं भवेत् तत्क्षेत्रं भवान् मां वदतु। हे भगवन् पश्यतु- मयैकेनैव भवान् एतद्विषये न प्रार्थयति प्रत्युत सर्वेऽपि मुनिसङ्घाः एतद्विषये ज्ञातुम् उत्सुकाः सन्ति। पुलस्त्यः, पुलहः, वसिष्ठः, मरीचिः, अगस्त्यः, दधीचिः, नकुः, भृगुः, अत्रिः, जाबालिः, जैमिनिः, धौम्यः, जमदग्निः, उपयाजः, याजः, भरतः, अर्विरवत्, पिप्पलाद, कण्ठः, कुमुदः, उपमन्युः, कुमुदाक्षः, कुत्सः, वत्सः, वरतन्तुः, विभाण्डकः, व्यासः, कण्वरीषः, कण्डुः, माण्डव्यः, मतङ्गः, कुक्षिः, माण्डकर्णिः, चण्डकौशिकः, शाण्डिल्यः, शाकटायनः, शातातपः, मधुच्छन्दः, गर्गः, सौभरिः, रोमशः, आपस्तम्बः, पृथुस्तम्बः, भार्गवः, उदङ्कः, पर्वतः, भारद्वाजः, दाल्भ्यः, दान्तः, श्वेतकेतुः, कौण्डिन्यः, पुण्डरीकः, रैभ्यः, तृणबिन्दुः, वाल्मीकिः, नारदः, वह्निः, दृढमन्युः, बोधायनः, सुबोधः, हारितः, मूकण्डुः, अतितीक्ष्णः, दुर्वासाः, जालपादः, शक्तिः, काङ्कर्व्यः, नदन्तः, देवदत्तः, न्यङ्कुः, सुश्रुतः, अग्निवेश्यः, गालवः, मरुत्वान्, लोकाक्षिः, विश्रवाः, सुमन्तुः, सैन्धवः, शिशुपायनः, मौद्गल्यः, पथ्यः, चावनः, मातुरः, ऋष्यशृङ्गः, एकपात्, क्रौञ्चः, दृढः, गोमुखः, देवलः, अङ्गिराः, वामदेवः, और्वः, पतञ्जलिः, कपिञ्जलः, सनत्कुमारः, सनकः, सनन्दनः, सनातनः, हिरण्यनाभः, सत्याख्यः, वाताशनः, सुहोता, मैत्रेयः, पुष्पजित्, सत्यातपः, शालीष्यः, शैशिरः, निदाघः, उतथ्यः, संवर्तकः, शौल्कायनिः, पराशरः, वैशम्पायनः, कौशल्यः, शारद्वतः, कपिध्वजः, कुशः, स्वार्चिकः, कैवल्यः, याज्ञवल्क्यः, आश्वलायनः, कृष्णतपोत्तमः, अनन्तकरुणः, आमलकप्रियः, चरकः, पवित्रः, कपिलः, कणादः, नरः, नारायणः, अन्ये च दिव्यमहर्षयः मत्प्रसन्नस्य उत्तरं भवन्मुखात् श्रोतुकामाः सन्ति। भवान् महेश्वराणाम् अग्रगण्यः, सर्वागमपाङ्गतः, सर्वव्यापी अस्ति। वेदागमपुराणानां ज्ञानं परमेश्वरस्य दर्शनं वा पार्वती, स्कन्दः, स्वयं शिवः अथवा भवतः उपदेशादेव शक्यम्। अतः यदि भवति अस्माकं भक्तिः स्यात् भवतः च अस्मासु दयाभावः स्यात् तर्हि इदं रहस्यं भवान् अस्मान् कथयतु।

नन्दिकेश्वरः उवाच- हे मुने, भवतः मनः परीक्षार्थमेव मयैव सुदीर्घकथनं कृतम्। एतद्रहस्यं त्वां नाभाध्यास्यामि चेत् कम् अन्यं कथयिष्ये? त्वत्सदृशः लोके शिवधर्मपरायणः अन्यः कोऽपि अस्ति किं यः स्वल्पायुः सन्नपि शिवप्रसादात् चिरजीवित्वं प्राप्तवान्, यस्य कृते स्वयं शिवः स्वस्य आज्ञाकारिणं यममपि स्वस्य पादाङ्गुष्ठेन पीडितवान्? त्वयि मम नितरां प्रीतिः वर्तते अतः तस्य गुप्तक्षेत्रस्य विषये अहं भवन्तम् अभिधास्यामि यत्क्षेत्रं कैवल्यकाङ्क्षिभिः भक्त्या अवधारणीयम्। हे तपोधन, दक्षिणदिग्दिग्भागे द्रविडदेशे चन्द्रशेखरस्य शिवस्य अरुणाख्यं योजनत्रयविस्तीर्णं महाक्षेत्रम् अस्ति। शिवयोगिभिः तत् सर्वदा उपास्यं यतः तत् भूमेः हृदयभूतं शिवस्य अत्यन्तप्रियं चास्ति। तत्र स्वयं शम्भुः पर्वताकारं धृत्वा अरुणाचलनाम्ना लोकहितार्थं तिष्ठति। तत्र सिद्धाः, महर्षयः, देवाः, गन्धर्वाः, विद्याधराः, अप्सरसः अपि निवासं कुर्वन्ति। एषः पर्वतः स्वयं परमेश्वरस्वरूपः अस्ति अतः सुमेरुकैलासमन्दारादिपर्वतेभ्यः अपि महर्षिणाम् एषः बहुमान्यः अस्ति। स्वर्गवासिनः देवाः अपि स्वर्गं परित्यज्य तत्रत्यजीवाः भूत्वा तत्र वासं कर्तुम् इच्छन्ति यतः यत्नैः विनैव तत् क्षेत्रं मुक्तिं ददाति। तत्रत्याः वृक्षाः स्वस्य पत्रपुष्पफलैः गिरिरूपं हरम् अर्चयन्ति अतः ते कल्पवृक्षादीन् देवतरून् अपि अतिशेरते। हिंसैकरुचयः व्याधाः अपि मृगयाव्याजे गिरिप्रदक्षिणां कुर्वन्तः अनन्तफलं प्राप्नुवन्ति। यस्य शिखराणि आश्लेषयन्तः मेघाः गङ्गायुतात् हिमाचलादपि स्वात्मानं अधिकं भाग्यशालिनं मन्यन्ते। तत्र कलरवं कुर्वाणाः खगाः, ध्वनिं कुर्वन्तः वंशाः अपि यक्षकिन्नरगन्धर्वाणामपि दुर्लभं पदं लभन्ते। तत्र कृष्णपक्षस्य रात्रिषु प्रकाशं ददानाः खद्योताः अपि हरारात्रिकर्तुभिः लभ्यमानं देवपदम् अधिगच्छन्ति। अरुणाचलस्य आलिङ्गनं विनाप्रत्यूहं

कर्तुं समर्थाः पर्णवन्तः वृक्षाः स्वभाग्यगर्वात् अपर्णा (पार्वतीम्) अपि अवमन्वते। अरुणाचलस्य उत्तुङ्गशिखराणां सान्निध्यं प्राप्य तारकाः स्वात्मानं शिवमस्तके विराजमानेन चन्द्रेण तुल्यं मन्यन्ते। तत्र सानुषु चरन्तः मृगाः शिवेन करे धृतात् मृगात् अपि स्वं बहु मन्यन्ते। तस्मिन् पर्वते चरन्तः शबराः कुम्भनिकुम्भारख्यशिवगणसादृश्यं विनाप्रयासं लभन्ते। अरुणाचलस्य अङ्गे आरूढाः तरवः, पशवः शबराः अपि गणेशकुमाराभ्याम् अभ्यसूयन्ते। तत्र मरणकाले कलेवरं त्यजन्तः सिंहव्याघ्रद्विपादयः अपि शम्भुना बहु मान्यन्ते। तस्य पूर्वस्यां दिशि भास्करनामा अद्रिः भूत्वा इन्द्रः अरुणाचलस्य सेवां करोति। प्रतीच्यां दण्डाद्रिनामा पर्वतः। तत्र स्थित्वा वरुणः अरुणापर्वतम् उपास्ते। दक्षिणस्यां दिशि कालः अमराचलपर्वतः भूत्वा अरुणेशं सेवते। उत्तरस्यां त्रिशूलाद्रिनामा पर्वतः भूत्वा कुबेरः शोणाचलम् अर्चयति। अरुणाद्रिं परितः स्थितेषु अन्येषु पर्वतेषु स्थित्वा अपरे दिक्पालाः अग्निर्ऋत्यादयः अरुणेशं पर्युपासते। अरुणाद्रिणा सततं धारिताः वृक्षाः केवलं एतेनैव धारणेन अन्यप्रकारकात् आराधनात् अधिकं वैभवरूपफलम् अधिगच्छन्ति। मेना तथा च हिमालयः एनं गिरिरूपं जामातरं दृष्ट्वा आवयोः जामाता अपि पर्वतरूपः एव अतः अस्माभिः समानकुले सम्बन्धः लब्धः इति मत्वा अधिकमेव प्रमुदितौ भवतः। तत्रत्यवृक्षाणां तरुणपल्लवाः महेशस्य जटाः इव लक्ष्यन्ते। एषः पर्वतः स्थावरः शम्भुः एव। तस्य ज्योतिष्मतः शुङ्गस्य द्वयोः पार्श्वयोः चन्द्रसूर्यौ तिष्ठतः तेन एषः पर्वतः स्वस्य त्रिनेत्रतां लोकेभ्यः दर्शयति। वर्षतौ तस्य शिखरस्य अधःस्तात् शिवेन कण्ठे धृतस्य कालकूटस्य सदृशः नीलमेघः दृश्यते।

वेदे सहस्राक्षः सहस्रपात् इति शब्दाभ्याम् कृतं परमेशस्य वर्णनं अत्र साक्षात् दृग्गोचरं भवति। अस्य शिखरात् प्रवहन्तः निर्झराः महेशस्य जटाजूटे लीनाम् अमरसरितं लक्षयन्ति। शारदमेघैः कटिप्रदेशे वृतः अयं पर्वतः वृषस्कन्धम् आरूढः शिवः इव भाति। स्वस्य अचलत्वेन सः 'स्थाणुः' इति गहनत्वेन 'भीमः' इति सुदुर्गमत्वेन 'उग्रः' इति एवं स्वनामानि यथार्थानि करोति। जतस्य मध्यभागे कृतनिवासाः कीटसर्पादयः तक्षकानन्तादिश्रेष्ठभुजगैः सह स्पर्धन्ते। अष्टसु कोणेषु अष्टाभिः लिङ्गरूपविभूतिभिः आविर्भूय एषः स्वस्य अष्टमूर्तित्वं प्रकटयति। ज्योतिः स्तम्भस्वरूपस्य अस्य पर्वतस्य मूलं तथा च अग्रं द्रष्टुकामौ ब्रह्मविष्णु पुरा हंसशूकररूपधरौ अभवताम्। ताभ्यां प्रार्थितः शम्भुः तस्मिन् ज्योतिःस्तम्भे सन्निहितः अभवत्।

गौतमः अरुणाद्रौ सहस्रवर्षाणि यावत् तपः आचरितवान्। हिमवतःकन्या पार्वती अपि पुरा तत्र तपः कृत्वा शिवदेहार्थं प्राप्तवती। तत्र गौर्या प्रतिष्ठितं प्रवालाद्रीशनामकं लिङ्गं पुंसां कृते सर्वभोगप्रदं कैवल्यप्रदं च वर्तते। तत्र गौर्याः निर्देशानुसारं स्थित्वा महिषासुरघातिनी दुर्गा सज्जनानां कृते साक्षाद्भूय विघ्नरहितां मन्त्रसिद्धिं ददाति। तत्रैव दुर्गया निर्मिते खड्गतीर्थे सकृदेव निमज्जन् मनुष्य पञ्चापातकान् नाशयति। दुर्गया स्थापितं पापनाशननामकलिङ्गं सकृत् प्रणम्यापि जनः स्वस्य पापात् मुच्यते।

वज्राङ्गदो नाम राजा पुरा विपरीताचरणेन शक्तिहीनः अभवत्। सः अरुणाचलभक्त्या पुनः शिवसायुज्यं प्राप्तवान्। अरुणाचले प्रदक्षिणीकृत्य कान्तिशालिः कलाधरश्च इत्येतौ द्वौ विद्याधरौ दुर्वासर्षेः शापात् मुक्तिं प्राप्तवन्तौ।

शोणाद्रितः अधिकं पुण्यम् अपरं क्षेत्रं नास्ति। पञ्चाक्षरात् उत्तमतरः मन्त्रः नास्ति माहेश्वरधर्मात् श्रेष्ठः धर्मः महेश्वरात् वा श्रेष्ठो देवः नास्ति। शिवज्ञानात् अपरं ज्ञानं न विद्यते शतरुद्रीयात् परा श्रुतिः विष्णोः परः शैवाग्रणीः, विभूतितः अधिका रक्षा, शिवभक्तितः परः सदाचारः, गुरोः परः रक्षणकर्ता, रुद्राक्षात् अधिकं भूषणं, शिवागमात् श्रेष्ठं शास्त्रम्, बिल्वदलात् अधिकं पत्रं, सुवर्णपुष्पात् श्रेष्ठं पुष्पं, वैराग्यात् परं सौख्यं, मुक्तेः परं पदं न विद्यते। कैलासमेरु अपि अरुणाद्रेः श्रेष्ठौ न भवतः यतः कैलासश्च मेरुश्च शिवस्य निवासस्थाने तथापि अरुणाद्रिः स्वयं शिवः एव अस्ति। एवं शिलादपुत्रेण नन्दीश्वरेण उक्ते मार्कण्डेयः हर्षितेन मनसा तं पुनः पुनः प्राणमत्।

अक्षय तृतीयाः परशुराम जयंती

मधुवानीमण्डलतर्गतं दीपग्रामतः ज्योतिर्वेद- विज्ञानसंस्थानद्वारा सनातन- वैदिक- गुरुकुलस्य उद्घाटनं अभवत्, अद्य वैदिकपरम्परया आह्वानं वैदिकः मोहनपाण्डेयमहाभागस्य मार्गदर्शनं ब्रह्मचारी छात्राः मिलित्वा हवानं कृतवन्तः। ज्योतिर्वेदविज्ञानसंस्थानस्य निदेशकः ज्योतिर्वेदः डॉ. राजनाथ झा उक्तवान् यत् अस्य गुरुकुलस्य मुख्योद्देश्यं सनातन- वैदिकशिक्षायाः प्रचारः अस्ति येन वैदिकज्ञानं विज्ञानं च संरक्षित्वा छात्राः व्यावहारिकप्राच्यज्ञानं प्राप्य राष्ट्रहिताय स्वस्य योगदानं सुनिश्चितं करिष्यन्ति। संस्कृतसाहित्ये वैज्ञानिकतथ्यानाम् अनुसन्धानं कृत्वा जनसामान्यं प्रति प्रस्तुत्य अनेकानि शोधकार्याणि कृतानि सन्ति, येषु ज्योतिषस्य दृष्ट्या भूकम्पादिषु प्राकृतिकविपदानां विविधरोगाणां च शोधकार्यं समावेशितम् अस्ति, शोध-आधारितं ज्ञानं छात्राणां कृते प्रदत्तं भविष्यति। सनातनवैदिकगुरुकुले निवासस्य भोजनस्य च सह निःशुल्कशिक्षणस्य व्यवस्था अस्ति। प्रथमचरणस्य १० छात्राणां नामाङ्कनं भविष्यति यस्मिन् पञ्च पुण्यशीलाः छात्राः चयनिताः सन्ति। अस्मिन् अवसरे संस्थानस्य सदस्यः शशिकांत चौधरी, शक्तिनाथ झा, शंभूनाथ झा, प्राचार्यः दिनेशरामः, त्रुपति नारायण चौधरी, रामशीष चौधरी, गोविंद झा, विभूति झा, संतोष झा रौनकः, गणमान्यजनाः उपस्थिताः आसन्।

एकः देशः एकः नेता' इत्यस्य अर्थः अस्ति यत् देशे एकः एव नेता अवशिष्टः भविष्यति- केजरीवालः

केजरीवालः अवदत् यत् प्रधानमन्त्रिणा अतीव भयङ्करं लक्ष्यं चालितम्। अस्य लक्ष्यस्य नाम एकः देशः एकः नेता (One Nation One Leader) इत्यस्ति। अस्य अन्तर्गतं सः देशस्य सर्वान् नेतृन् निर्मूलयितुम् इच्छति। सः एतत् लक्ष्यं द्वयोः स्तरयोः चालयति, सः सर्वान् विपक्षीनेतृन् कारागारं प्रेषयिष्यति तथा च सः सर्वान् भाजपानेतृन् निष्कास्य तेषां राजनीतिं समाप्तं करिष्यति। विपक्षीनेतृन् मनीष- सिसोदिया, संजय- सिंह, सत्येन्द्र- जैनं, केजरीवालं च कारागारं प्रेषितवान्। हेमन्त-सोरेनः अपि तेन कारागारे प्रेषितः। ममता-दीदी इत्यस्याः बहवः मन्त्रिणः कारागारे प्रेषिताः, स्टालिनस्य अपि बहवः मन्त्रिणः कारागारे प्रेषिताः। ते केरलस्य मुख्यमन्त्रिणः पृष्ठे सन्ति। यदि एते निर्वाचने विजयं प्राप्नुवन्ति, तर्हि शपथपत्रे लिखित्वा कथयामि यत् कतिपयदिनानन्तरं ममता-दीदी, तेजस्वी-यादवः, स्टालिनः, पिनारायी-विजयनः, उद्भव-ठाकरे च कारागारस्य अन्ते भविष्यन्ति।

सः भाजपा-पक्षस्य एकमपि नेतारं न त्यक्तवान्। आडवाणी, मुरली-मनोहरः, सुमित्रा-महाजन इत्यादीनां सर्वेषां राजनीतिः अपि तेनैव समाप्ता कृता अस्ति। शिवराजसिंहचौहानः मध्यप्रदेशस्य निर्वाचनं जित्वा तेभ्यः दत्तवान् तथा च स्वराजनीतिं समाप्तवान्। वसुन्धरा-राजे, मनोहर- लाल- खट्टरः, रमणसिंहः इत्यादीनां राजनीतिः अपि समाप्ता जाता अस्ति। अधुना अग्रिमः योगी-आदित्यनाथः अस्ति। यदि सः निर्वाचने विजयं प्राप्नोति, तर्हि अहं लिखित्वा वदामि यत् आगामिमासद्वये सः उत्तरप्रदेशस्य मुख्यमन्त्रीं परिवर्तयिष्यति। योगी आदित्यनाथस्य राजनीतिः समाप्तं कृत्वा सः अपि तस्मात् मुक्तः भविष्यति। एतत् सर्वं 'तानाशाही' इत्यस्ति। एकः देशः एकः नेता (One Nation One Leader) इत्यस्य अर्थः अस्ति यत् देशे एकः एव नेता अवशिष्टः भविष्यति।

तानाशाही इत्यस्याः निवारणाय अहं देशस्य सर्वत्र यात्रां करिष्यामि- केजरीवालः

मुख्यमंत्री केजरीवालः अवदत् यत् अहम् अस्याः अतिप्रधानात् (तानाशाहात्) स्वदेशं उद्धारयितुं १४० कोटिजनेभ्यः याचनां कर्तुं आगतः। सः अवदत् यत् अहं सर्वोच्चन्यायालयस्य धन्यवादं दातुम् इच्छामि। ते मह्यं २१ दिवसान् दत्तवन्तः। एकस्मिन् दिने २४ घण्टाः सन्ति, अहम् अस्य तानाशाही इत्यस्याः निवारणाय देशस्य सर्वत्र यात्रां करिष्यामि। मम रक्तस्य प्रत्येकः बिन्दुः देशस्य कृते बलिदानं भवति। केजरीवालः अवदत् यत् मोदी आगामिवर्षस्य १७ सितम्बर- दिनाङ्के ७५ वर्षाणि पूर्णं करोति। २०१४ तमे वर्षे मोदी इत्यनेन नियमः कृतः आसीत् यत् भाजपा इति दले यः ७५ वर्षीयः अस्ति, सः सेवानिवृत्तः भविष्यति।